Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 219 Miercuri 11 August 1937
P IIII
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

INLESNIRI
PENTRU CUNOAŞTEREA ROMÂNIEI

Multe ţări acordă reduceri pentru transportul călătorilor străini, reduceri ajungând până la 80 la sută când ei rămân un interval mai lung. Austria, Italia, Germania, Elveţia merg foarte departe în această privinţă, acordând şi alte avantaje, de ordine monetară, turistică, etc.

Raţiunea sistemului este simplă.

Chiar dacă serviciile de transport înregistrează deficite, deşi excedentul de călători îl înlătură de multe ori, ele sunt compensate în mari proporţii de câştigurile obţinute de economia naţională dela masele de vizitatori din toată lumea.

Foloasele materiale sunt: sumele enorme ce intră şi rămân în ţară, plătite pentru transporturi, excursiuni, locuinţe, întreţinere, cumpărături, băi şi ape minerale, vizite la muzee, teatre, etc.

Dar foloasele morale! Cunoaşterea tot mai largă, tot mai profundă, cu răsunetul firesc în timp şi în spaţiu, a frumuseţilor naturale, a înfrumuseţărilor geniului omenesc, a monumentelor, înţelegând prin acestea toate operele de artă, de literatură, de ştiinţă, a tot ce pune în adevărata valoare patrimoniul unei ţări şi determină magnetismul până în cele mai depărtate meleaguri.

Cine se gândeşte în România la adoptarea acestei idei, verificată în fapt cu atâta succes?

Cine se poate îndoi că aplicarea ei ar compensa, progresiv, efectele deficitare ale exodului cronic şi tot mai mare al acelora cari, de voe sau de nevoe, caută în alte ţări sănătatea, frumosul, lumina?

Şi cine ar putea să pună în discuţiune axioma, stabilită prin chiar arătările documentate ale străinilor perindaţi prin România, că ea posedă un pitoresc de dimensiunile celor mai vestite regiuni de peste hotare şi cu multe aspecte unice, oraşe la nivelul celor corespunzătoare din alte State, nenumărate şi măreţe monumente şi aşezăminte, mijloace de comunicaţie de o regularitate şi eleganţă recunoscute, căi de comunicaţie asfaltate sau bine pietruite pe o mare întindere şi multe în curs de desăvârşire în diferite părţi ale ţării?

Ministerului de lucrări publice şi comunicaţii, Direcţiunei generale a căilor ferate, Turismului român le revine să mediteze asupra acestei idei, sugerată cu stăruinţă nu numai din România, ci şi din străinătate, unde dorinţa de a o vizita, de a o cunoaşte cât mai de aproape şi mai bine se afirmă într'o măsură ce constitue şi un drept de a fi măguliţi, dar şi o datorie de a face înlesnirile din alte ţări, — nu numai din sentimentul reciprocităţii, ci şi în folosul economiei naţionale.

Noui amănunte asupra catastrofei avionului rusesc la Bistriţa

La locul accidentului. — Un spectacol înfiorător. — Ce a provocat catastrofa

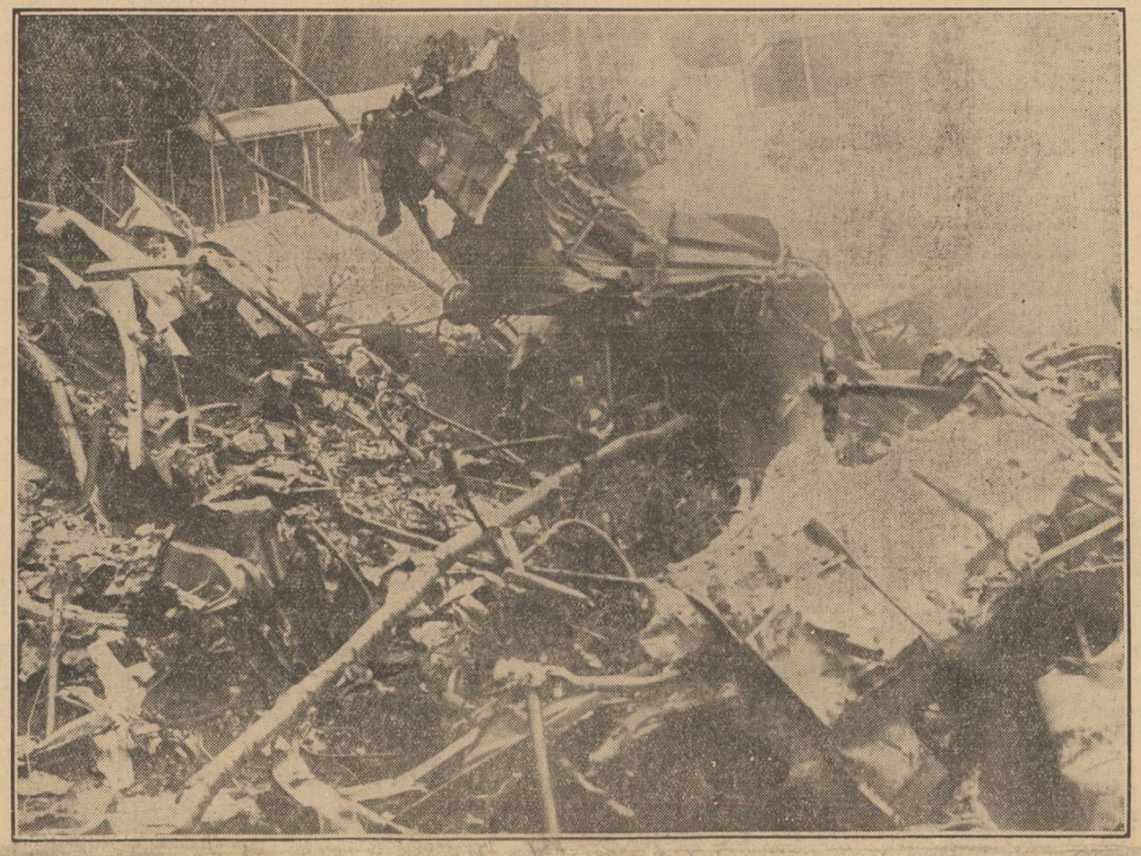

La locul catastrofei

Cluj, 8 August

Autorităţile continuă ancheta în jurul groaznicului accident de avion de Vineri, întâmplat în judeţul Năsăud.

Locul unde s'a întâmplat accidentul este în apropierea comunei Sărăţel, în pădurea cu numele Fundoasa, la o distanţă de vreo 2 km. de satul Arina Năsăudului.

Zilele acestea, a plouat abundent aşa că drumurile sunt desfundate. Cu automobilul se ajunge până în comuna Arina. De aici, spre a putea sosi la locul accidentului, trebue luat un drum de munte, plin de gropi şi bălţoace, pe care automobilul nu mai poate străbate. Lumea, cu căruţele şi chiar cu numeroase maşini, venită să vadă resturile avionului uriaş, coboară în hotarul comunei Arina şi de aici pleacă pe jos, printr'un noroi cleios, până la genunchi, spre coasta de pădure, unde a căzut uriaşa pasăre de oţel.

Ce a rămas din uriaşul avion

La o depărtare apreciabilă, se vede pe o coastă o pată mare de culoare gălbuie-neagră. E locul unde a căzut avionul. Pe un loc destul de mare, arborii sunt rupţi, cu frunzişul şi trunchiul arse de incendiul provocat de avionul prăbuşit.

Apropiindu-ne de locul groaznicului accident, prăpădul te înmărmureşte. Avionul uriaş al Sovietelor, pe care acum vreo lună l-am admirat la aeroportul din Cluj, îmbrăcat în întregime în aluminiu, sclipind în bătaia soarelui, parcă ar sfida natura, acum este un schelet diform, care nu mai aminteşte nicidecum formele elegante ale avionului.

Scheletul maşinei pare că zace pe spate. Din coadă a rămas un rest străpuns de un vlăstar de fag. Incolo, traverse de fier şi plăci de aluminiu înegrite de fum, îndoite şi în parte topite de căldura îngrozitoare.

Comisiunea de anchetă a ministerului aerului lucrează asiduu spre a stabili cel puţin cu oarecare aproximaţie cauzele care au determinat accidentul. Munca ei este, însă, foarte ingrată. Grămada de fierărie, care zace aici diformă nu credem să poată face vreo mărturisire cu privire la împrejurările în care s'a produs catastrofa, oricât de buni specialişti ar fi anchetatorii.

Un spectacol înfiorător

Cadavrele le-am găsit încă acolo unde au fost lăsate de autorităţile din Bistriţa, care s'au deplasat cele dintâi la locul accidentului, dacă se mai poate vorbi însă despre cadavre, căci ceeace numim noi cadavre în realitate nu sunt decât trunchiuri carbonizate, mult mai mici decât corpurile omeneşti, lipsindule mâinile şi picioarele. Cercetându-le în mod amănunţit să mai pot descoperi unele părţi care fac să credem că avem în faţa noastră în adevăr cadavrele piloţilor şi pasagerilor.

Nici vorbă însă ca din acte ori din îmbrăcăminte să se poată constatat cui aparţin cadavrele. Totul a fost mistuit de foc.

Ţăranii noastre miloase au fost cele dintâi care au adus câteva flori la locul unde şi-au găsit moartea groaznică şase oameni. Este un tablou impresionant cum aceste femei simple, dar de-o admirabilă sensibilitate sufletească, au ţinut să aducă un ultim pios omagiu acelora care au murit atât de groaznic. Mâini tremurânde de ţărance, cu lacrimi în ochi, aduc acum câte o lumânare ca cei morţi să odihnească şi ei creştineşte.

Cineva obiectează c'au fost ruşi, care s'au lepădat de Dumnezeu. In moarte ne înfrăţim cu toţii şi ajungem în ceruri spun femeile — şi nimic nu le turbură gândurile pioase.

Identificarea cadavrelor

Comisiunea de anchetă caută să identifice cadavrele.

S'au dat presei trei nume dintre cele şase ale pasagerilor avionului. Nu credem însă, că s'a putut descoperi identitatea decât a unui singur pasager, al lui Maximo Vicic, ataşatul comercial de pe lângă ambasada Moscova. Dar corpul neinsufleţit al acestuia nu se găseşte, printre victimele de lângă avion. Se pare că, văzând catastrofa care se apropia, el a încercat să se salveze, aruncându-se din avion, fără a avea paraşută, când acesta se găsea la o înălţime de mai multe sute de metri. Cadavrul lui s'a găsit în hotarul comunei Galaţii Bistriţei, la trei km. de locul unde s'a prăbuşit avionul. Este mai de grabă o masă de carne. Din actele găsite asupra lui, s'a constatat identitatea sa.

In primele dări de seamă, care s'au scris de ziare despre accidentul de avion, s'a spus că la locul accidentului s'ar fi descoperit un pantof de femee şi de aici s'ar bănui că între victime ar fi fost şi o femee. Se pare însă că comisiunea a ajuns la certitudinea că nici o femee nu este printre victime.

Dintre cele şase persoane, câte au călătorit cu avionul, se cunoaşte numele a trei: unul este pilotul Ivan Gurievici, al doilea radiotelegrafistul Tacov, din serviciul aviaţiei sovietice şi Maximo Vicic, despre care se ştie că era ataşatul comercial la consulatul italian dela Moscova. Trei dintre cadavre n'au putut fi identificate. Se bănueşte însă că unul dintre pasageri ar fi fost o persoană de mare suprafaţă din regimul sovietic. Se spune că ar fi vorba despre un ministru sovietic din străinătate. Deocamdată, trei din victimele accidentului sunt eroi necunoscuţi ai aerului.

Care ar fi cauzele catastrofei

Intrebarea cea mai stăruitoare care se pune pretutindeni este: cum s'a produs accidentul?

Trebue să se ştie că avionul sovietic era un aparat cu tot felul de mijloace perfecţionate, care dau o mare siguranţă zborului. Avionul era tip „Douglas". Scheletul era lucrat în Rusia sovietică după un brevet american, dar cele două motoare erau de fabricaţie americană, tip „Wright-Ciclone". Ele erau de 1650 cai putere, asigurând avionului o viteză de 320 km. pe oră. Caroseria avionului era îmbrăcată în întregime în aluminiu. El dispunea de 16 locuri transformabile în paturi, două ale celor doi piloţi şi unul pentru radiotelegrafist.

Cunoscătorii tainelor aviaţiei îşi pot da seama că este vorba despre un avion din cele mai moderne; deci, nu se poate presupune că ar fi vorba despre un usaj prea mare al motoarelor.

Totuşi, un amănunt dă de gândit comisiunii de anchetă: avionul, care a mai făcut în multe rânduri distanţa Moscova-Cluj-Praga, a suferit acum câtva timp o pană destul de serioasă de motor. El a trebuit să stea la Cluj trei zile, până ce alt avion a adus o piesă pentru el, din Rusia.

In ce priveşte pe piloţii lui, ei iarăşi au putut fi văzuţi în mai multe rânduri, şi cercurile noastre aviatice aveau bune impresii despre ei. Delegatul sovietic din comisiunea de anchetă este dispus să creadă că este vorba de un accident provocat de trăznet. Explicaţia aceasta ar putea fi oarecum acceptată, pentrucă în timpul când s'a produs accidentul era o vreme ploioasă, care a făcut ca avionul să se ridice la mare înălţime.

Declaraţiunile unor ţărani, cari au fost martorii nenorocirii, fac să înclinăm pentru altă explicaţie. Ţăranii Filip şi Biligan au declarat că au văzut avionul încă din momentul când se apropia de comuna Arina. Un timp oarecare zbura în bune condiţiuni. La un moment dat însă, au auzit o bubuitură puternică şi din avion a isbucnit foc, lăsând pe urma lui o dâră mare de fum. Avionul s'a clătinat în zbor ca o pasăre gata să cadă, apoi a făcut un viraj mare şi a dispărut după deal. La câteva momente mai târziu, s'a auzit o explozie care a fost mai puternică decât cea dintâi.

(Continuare în pag. 2-a)

Populaţia iugoslavă manifestează cu entuziasm pentru M. S. Regele Carol II şi M. S. Regina Marioara

Belgrad, 8 (Rador). — Se anunţă din Kotor că populaţia regiunii Budva şi a regiunii Gurile Kotorului şi-a manifestat aseară entuziasmul de a avea pe câteva zile în mijlocul ei pe M. S. Regele Carol II al României, care este oaspetele M. S. Reginei mame Maria a Iugoslaviei, la castelul Milocer.

Toată coasta şi toate satele din jurul golfului Kotor au fost strălucit luminate. Acest spectacol feeric a fost contemplat îndelung de pe terasele castelului Milocer de Suveranul României şi de M. S. Regina mamă Maria.

Iluminaţia şi serbările populare au continuat până foarte târziu şi s'au încheiat printr'o defilare de bărci, iluminate cu torţe, care au trecut încet pe sub ferestrele reşedinţei regale. Populaţia ovaţiona călduros pe cei doi Suverani, cari răspundeau cu fluturări de mâini. Muzicile au cântat imnul naţional român şi imnul iugoslav, în timp ce torpiloarele staţionate la Budva luminau cu proectoarele lor puternice întreaga regiune.

VIZITA SUVERANULUI LA SPLIT

Belgrad, 8 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României, care a petrecut mai multe zile la castelul Milocer ca oaspete al Augustei Sale surori M. S. Regina Mamă Maria, a sosit azi dimineaţă la Split.

Oraşul era splendid împodobit cu culorile naţionale române şi iugoslave. Toate vasele din port arboraseră drapelele celor două ţări.

La ora 10 Suveranul României a debarcat depe bordul crucişătorului „Dubrovnik", salutat fiind de banul banovinei Litoral, d. Iablanovici, de generalul Marincovici, comandantul garnizoanei, de d. Burici, consulul onorar al României la Split, de reprezentanţii autorităţilor municipale, de numeroase alte personalităţi şi de o mare mulţime care a aclamat îndelung pe Suveranul ţării amice şi aliate.

O companie de infanterie cu drapel şi muzică a dat onorurile militare iar de pe crucişătorul „Dubrovnic" s'au tras 21 de lovituri de tun.

După ce I-au fost prezentate personalităţile prezente, M. S. Regele Carol a vizitat oraşul, şi în special palatul lui Diocleţian, monumentul lui Grogurninski şi catedrala. Suveranul a vizitat apoi atelierul celebrului sculptor iugoslav Mestrovici, artistul prezentându-I ultimele sale realizări.

Suveranul României a mai vizitat şi şantierul naval şi împrejurimile oraşului.

*

Belgrad, 8 (Telor). — La ora 2, Suveranul s'a dus la gara Caştel Stari, de unde a plecat cu un tren regal prin Zagreb şi Belgrad, spre România.

O barcă se loveşte de stânci la Constanţa

Motorul a făcut explozie

Constanţa, 8 August

O impresionantă nenorocire s'a întâmplat azi, la ora 12,30, pe mare, în dreptul vilei Manicatide, din staţiunea Mamaia.

O şalupă cu motor, proprietatea fraţilor Hurmuziade, din localitate, în care se afla unul din proprietari şi o domnişoară, al cărei nume nu ne este cunoscut, mergând cu viteză, la o voltă prea bruscă, cei doi ocupanţi au fost aruncaţi din barcă, în valuri.

Barca continuându-şi drumul fără cârmaci, s'a lovit de stâncile din dreptul institutului de hidrobioceanografie, dela Tăbăcărie. Isbitura fiind puternică, deoarece barca mergea cu 70 km. pe oră, motorul a făcut explozie, iar şalupa a fost distrusă.

Cei doi tineri au început a striga după ajutor. Din fericire, în apropiere de locul accidentului se afla agentul Dumitru Botez, dela poliţia comunală, care le-a sărit în ajutor, scăpându-i.

Inundaţii în jud. Botoşani

Arii de grâu şi orz luate de apă.—Apele cresc luând totul în calea lor

Tg.-Ştefăneşti, 8 August

In urma grozavelor ploi, cari au căzut în ultimele 10 zile, apele râului Baseu au crescut cu aproape 4 m. peste nivelul normal.

Această creştere nemai pomenită până acum, a ajutat ruperea zăgazurilor tuturor iazurilor, cari sunt dealungul râului Baseu.

Apele, furioase, au inundat în toată regiunea aproape 2000 ha. păşuni, lăsând mii de vite fără hrană.

Deasemeni au fost inundate aproape 1000 ha. sămânături de porumb, sfecla şi soia. Numeroase arii de grâu, orz şi ovăz au fost luate de ape şi duse la vale.

Eri toată ziua au trecut pe Baseu mii de snopi de orz aduşi depe moşia Mihălăşeni.

Satele: Hăneşti, Stânca, Năstase, Bădinţ, Bobuleşti, Româneşti şi parte din oraşelul nostru sunt inundate.

Au fost rupte mai multe poduri în Mihălăşeni. Circulaţia pe şoseaua Ripiceni-Botoşani a fost întreruptă.

In satul Sărata s'a rupt iezătura unui iaz. Apele, în mersul lor, au distrus şoseaua Caraiman-Sărata, rupând şi trei poduri.

Mai multe arii de cereale, împreună cu garniturile de treerat respective, au fost complet acoperite de apă.

La Ştefăneşti sunt ameninţate podurile dela bariera satului Stânca şi dela bariera Prutului.

Apele venind cu furie, aduc mereu lemnărie, cereale, lucruri casnice şi animale domestice înecate.

Multe locuinţe din partea sudică a oraşelului au fost inundate.

Victime omeneşti nu sunt. Apele continuă să crească, distrugând totul în calea lor.

Coroana Poloniei va fi oferită ducelui de Windsor?

Un svon senzaţional, pus în circulaţie de un ziar englez

Londra, 8 (Rador). — *Agenţia* Havas *transmite:*

„Coroana Poloniei va fi în curând oferită ducelui şi ducesei de Windsor?"

Aceasta este întrebarea pe care şi-o pune „Sunday Referée" *de azi dimineaţă, făcându-se astfel ecoul unor svonuri care circulă în străinătate.*

Ziarul afirmă că, partidul monarhist polonez a făcut, după cât se pare, săptămâna trecută, o ofertă similară ducelui şi ducesei de Kent, în cursul şederii lor în Polonia, dar a trebuit să recunoască faptul că ducele de Kent nu se poate urca pe un tron străin. Se pare însă că ducele de Windsor n'ar avea motive să refuze.

Ziarul adaogă că deşi partidul monarhist polonez nu este puternic numericeşte, el este compus în mare parte din membri ai aristocraţiei bogate şi este foarte activ. Acest partid, care se teme de Germania naţional-socialistă şi de Rusia Sovietică, socoteşte că o ataşare de Marea Britanie ar întări Polonia.

O măsură drastică a Sinodului iugoslav

Primul ministru, opt membri ai guvernului, preşedintele Camerei şi 20 de deputaţi, daţi în judecata tribunalelor eclesiastice

Belgrad, 8 (Rador). — Agenţia „Havas" transmite:

In toate bisericile ortodoxe a fost azi dimineaţă o asistenţă neobişnuit de numeroasă.

In adevăr, după sfârşitul slujbei, s'a citit atât în catedrala din Belgrad, cât şi în toate bisericile ortodoxe din Iugoslavia, hotărîrea adunării Episcopilor din Sfântul Sinod de a da în judecata tribunalelor eclesiastice pe nouă membri ai guvernului, în frunte cu primul-ministru, pe preşedintele Camerei şi pe vreo 20 de deputaţi din Belgrad.

Până ce tribunalul eclesiastic va pronunţa sentinţa, persoanele amintite vor fi lipsite de toate drepturile şi onorurile de care se bucură în calitate de fii ai bisericii ortodoxe.

Lista citită în catedrala din Belgrad şi în toate celelalte biserici ortodoxe din Iugoslavia începe cu d. dr. Milan Stoiadinovici, preşedintele consiliului, după care urmează fratele său, Dragomir Stoiadinovici, deputat.

MINIŞTRII LOVIŢI DE HOTARÎREA SINODULUI

Belgrad, 8 (Radio Central). — Afară de primul ministru Stoiadinovici şi de preşedintele Camerei, Cirici, sunt loviţi de hotărîrea Sinodului iugoslav, următorii miniştri: Iancovici, ministrul minelor şi pădurilor; Letica, ministrul finanţelor; Stancovici, ministrul agriculturii; Kaludjerdici, ministrul poştelor; Stassevici, ministrul instrucţiunii; Subotici, ministrul justiţiei; Svetcovici, ministrul asistenţei sociale şi Georgevici, ministru fără portofoliu.

CROAŢII SUNT IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Zagreb, 8 (Rador). — *Agenţia* „Havas" *transmite:*

Se afirmă că d. Macek, şeful opoziţiei croate, s'a pus în comunicaţie cu şefii partidelor sârbeşti din opoziţia asociată, pe cari i-a autorizat să declare în mod public, în numele său, iugoslavilor din Serbia veche, că poporul croat n'are nevoe de concordat cu Vaticanul.

„Concordatul, — ar fi spus d. Macek, — este un acord între guvernul din Belgrad şi Vatican, nu între Biserică şi poporul catolic din această ţară. Dacă se doreşte alcătuirea unui guvern de concentrare, reluându-se astfel o propunere făcută mai de mult de mine, acest guvern ar avea datoria să retragă concordatul dela ordinea zilei spre a restabili pacea religioasă în ţară".

Valea Timişului în flăcări

S'au aprins 7 vagoane cu ţiţei dela un tren care a deraiat
A luat foc şi pădurea învecinată

Predeal, 8 August

Azi d. a., la ora 5,25, a plecat din staţia Predeal, spre Braşov, trenul de marfă nr. 4851, compus din 48 vagoane, dintre cari 17 cisterne pline de ţiţei.

La postul de reavizare nr. 1, dintre staţiile Predeal şi Timişul de Sus, din vina impiegatului care a întors acul în timp ce trenul a apucat pe linia moartă, au deraiat 3 vagoane cisterne, cari s'au aprins. Dela ele s'au aprins alte 4 vagoane, iar ţiţeiul aprins a început să curgă pe văile Timişului, incendiind pădurea care înconjoară locul accidentului.

La faţa locului au sosit d-nii inginer-şef Pelicude, din Braşov şi Răducanu, şeful staţiei Predeal, cari conduc lucrările de curăţire a liniei şi fac primele cercetări.

Au sosit şi pompierii dela Braşov, cari lucrează la stingerea focului.

Accidente de persoane n'au fost, deoarece frânarii au sărit din tren salvându-se.

Circulaţia este întreruptă pentru toate trenurile, cel puţin 6 ore.

Impiegatul Vladimir Pântea, din vina căruia s'a produs deraierea, a fost arestat.

Călătorii, cari se aflau în gara Braşov, au fost transportaţi până la Predeal cu autobuzele.